CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1a-405/2025 Judecătoria Bălți, sediul Fălești
1-24068068-03-1a-07072025 Judecător: Lilia Trocin

D E C I Z I E
În numele Legii

28 mai 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Liudmila Iarmaliuc
Grefier Rodica Oceredníi
Cu participarea:
Procurorului Lilia Prisacari
Avocatului Diana Sanduleac

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul avocatului Vasile Tașcu în interesele inculpatului Zîcu Constantin, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 12 iunie 2025, în cauza penală privind condamnarea lui:

Zîcu Constantin *****, necăsătorit, studii medii de specialitate, neangajat în câmpul muncii, nesupus serviciului militar, cetățean al R. Moldova, anterior judecat:

- prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 09.06.2022, în baza art. 264[1] alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 134 ore;
- prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 27.11.2023, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 14.02.2024, în baza art. 264[1] alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 6 luni, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani;

- în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (4) Cod penal,

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: *24.06.2024-12.06.2025;*

În instanța de apel: *07.07.2025-28.05.2026.*

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 12 iunie 2025, Zîcu Constantin a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 alin. (10) în coroborare cu art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumulul pedepselor, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință s-a adăugat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 27.11.2023, lui Zîcu Constantin i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În privința lui Zîcu Constantin a fost aplicată măsura preventivă „arest preventiv”.

S-a dispus calcularea termenul executării pedepsei stabilite lui Zîcu Constantin din momentul reținerii.

S-a încasat de la Zîcu Constantin în beneficiul statului suma de 69,80 lei (șaizeci și nouă lei 80 bani), cu titlu de cheltuieli judiciare.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, Zîcu Constantin la data de 17.06.2024, în jurul orelor 23:25, fiind o persoană care nu deține permis de conducere, conștientizând că a consumat alcool şi respectiv se afla în stare de ebrietate alcoolică, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale şi prevăzând urmările lor, fiind la volanul motocicletei de model „Honda IHONZDA” cu numărul de înmatriculare *****, se deplasa pe traseul R-16 Bălți-Fălești-Sculeni, km 25. La intrarea în or. Fălești, a fost stopat de angajații de poliție a INSP al Direcției de Patrulare Nord aflați în exercițiu funcției și fiind suspectat de către aceștia în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, a fost înlăturat de la conducerea mijlocului de transport, după care supus testării alcoolscopice cu alcotestul „Drager 6810”. În rezultatul testării alcoolscopice a fost stabilit că în aerul expirat de către Zîcu Constantin se conține alcool în concentrația de 0,76 mg/l. Ulterior, fiind condus la Spitalul raionall Fălești pentru a fi supus examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei și în cadrul

acestei examinări de ai fi recoltate probele biologice, Zîcu Constantin, la cerința legală a angajaților de poliție, deși a fost avertizat de către aceștia de mai multe ori despre răspunderea penală pentru refuzul, împotrivirea sau eschivarea de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, contrar prevederilor art.23 alin.3 lit. b) a Legii privind siguranța traficului rutier și pct.11 lit. j) a Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 care prevede că „conducătorul de vehicul, este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”; precum și prevederile pct.6 lit. d) al aceluiași Regulament care prevede că “examinării medicale se supun persoanele bănuite de consum de alcool, consum de droguri și de alte substanțe ce provoacă ebrietate, care încalcă ordinea publică și/sau care manifestă comportament agresiv și violent”, s-a refuzat de la examinarea medicală și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestei examinări.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Zîcu Constantin întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (4) Cod penal – *refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârşite de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Vasile Tașcu în interesele inculpatului Zîcu Constantin, a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în cauză în latura pedepsei, și pronunțarea în această parte a unei noi decizii privind stabilirea lui Zîcu Constantin pentru comiterea infracțiunii prevăzută la art. 264^1 alin. (4) Cod penal a pedepsei sub formă de amendă minimă.

În motivarea apelului s-a invocat că în cadrul discuțiilor cu Zîcu Constantin a constatat că acesta își recunoaște integral vina și solicită să îi fie aplicată o pedeapsă minimă prevăzută de legislație. La ședință nu a putut să se prezinte, deoarece se află la muncă peste hotare în Federației Rusă.

Astfel, consideră că în conformitate cu art. 61 și art. 75 alin. (1), (2) Cod penal, la individualizarea pedepsei urmează a se ține cont de lipsa circumstanțelor agravante prevăzute de art. 77 Cod penal; nu se află la evidența medicul narcolog și psihiatru.

La fel, în speță, prin prisma art.10 și art. 10^1 Cod penal, este aplicabilă sancțiunea art. 264^1 alin. (4) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 2500 (două mii cinci sute) unități convenționale, ceia ce constituie 125 000 (una sută douăzeci și cinci mii) lei, care va fi o pedeapsa echitabilă și proporțională faptei prejudiciabile comise și scopului urmărit a pedepsei penale. Or, pedeapsa penală ce urmează a fi aplicată făptuitorului trebuie să fie una cu adevărat benefică și utilă pentru executare, atingându-și scopul corectării, pentru așa putea realiza scopul pentru care este stabilită.

Argumentele părților:

În ședința instanței de apel, avocatul Diana Sanduleac în interesele inculpatului Zîcu Constantin, a pledat pentru admiterea apelului din motivele invocate, cu casarea parțială a sentinței contestate în latura individualizării pedepsei, și pronunțarea unei noi decizii privind stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse non privative de libertate, ținând cont de faptul că și-a recunoscut vina, la locul de trai este caracterizat pozitiv, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află.

Inculpatul Zîcu Constantin fiind legal citat, în fața instanței de apel nu s-a prezentat, însă prin cererea din 23.08.2024, a solicitat examinarea cauzei penale în lipsa sa.

Astfel, în temeiul art. 321 alin. (2) pct. 3) coroborat cu art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, constatându-se prezența refuzului expres al inculpatului Zîcu Constantin de a participa la examinarea cauzei penale, precum și faptul că ultimul se învinuiește de comiterea unei infracțiunii mai puțin grave, Colegiul penal a concluzionat asupra posibilității examinării cauzei penale în lipsa inculpatului.

În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat, în persoana procurorului Lilia Prisacari, a pledat pentru respingerea apelului ca fiind nefondat și menținerea fără modificări a sentinței conteste, menționând că contrar poziției apărării, inculpatul la locul de trai se caracterizează negativ, anterior fiind condamnat de două ori pentru infracțiunii analogice, inclusiv supus de 11 ori răspunderii contravenționale pentru încălcarea regulilor de circulației rutieră, a comis o nouă infracțiunii în termenul de probă.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia că, apelul avocatului Vasile Tașcu în interesele inculpatului Zîcu Constantin, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 12 iunie 2025, este nefondat și urmează a fi respins, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. **(2)** Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

Colegiul penal conchide că, soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță, dacă se ajunge la concluzia că hotărârea este legală și întemeiată.

Cu titlu preliminar, Colegiul penal evidențiază că cauza penală de învinuire a lui Zîcu Constantin în comiterea infracțiuni prevăzute la art. 264[1] alin. (4) Cod penal a fost examinată în procedură generală, în lipsa inculpatului, din motivul eschivării acestuia de instanța de judecată.

Aici Colegiul penal remarcă că, prima instanță, ținând cont de prevederile art. 321 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, corect a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în absența inculpatului. Ori, Curtea Europeană a decis în mod constant în jurisprudența sa că posibilitatea pe care trebuie s-o aibă „acuzatul” de a lua parte la ședința de judecată decurge din obiectul și scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece lit. c), d) și e) ale par. 3 ale aceluiași text recunosc „oricărui acuzat” dreptul „de a se apăra el însuși”, „de a interoga sau de a face să fie interogați martorii”, „de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată”, toate acestea fiind de neconceput fără prezenta sa.

De aceea, legislatorul este obligat să ia măsuri de „descurajare” a absențelor nejustificate. O situație specială din punctul de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care se sustrage de la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție. *Spre exemplu*, pe cazul *Mihaes v. Franţa (25.05.1998)* cu privire la inadmisibilitatea unui recurs în casație pentru motive legate de sustragerea voluntară a reclamantei de la judecată într-o cauză penală, fosta Comisie a considerat că aceasta nu constituie nici o limitare disproporționată a dreptului la un tribunal și nici a dreptului la un proces

echitabil, deoarece, în speță, reclamanta a refuzat să fie prezentă, în persoană, în fața instanțelor de fond, ceea ce semnifică renunțarea la însuși dreptul de a participa la ședințele de judecată ale jurisdicțiilor care au pronunțat hotărârea. În aceste condiții Comisia a considerat că reclamanta, prin propria sa voință și în mod neechivoc, a renunțat la dreptul de a fi ascultată de tribunal și la dreptul de a se apăra în proces.

Rezumând cele menționate, se constată că pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, cât și în ordine de apel, s-au întreprins toate măsurile de asigurare a prezenței inculpatului Zîcu Constantin în ședințele de judecată, însă acestea nu s-au soldat cu rezultate pozitive, din care motiv în temeiul art. 321 alin. (2) pct. 3) și alin. (6) Cod de procedură penală, constatând refuzul expres al inculpatului de a se prezența în fața instanței, prima instanță întemeiat a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Cu titlu de terțio, Colegiul penal remarcă că sentința primei instanțe a fost contestată cu apel doar de către avocatul Vasile Tașcu în interesele inculpatului Zîcu Constantin, și doar în latura individualizării pedepsei, considerând că în privința inculpatului urmează a fi stabilită o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că sentința primei instanțe nu a fost contestată sub aspectul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de apel nu purcede la judecarea fondului cauzei în această parte, dar se va expune doar în partea individualizării pedepsei.

Din aceste considerente, argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, instanța de apel le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Zîcu Constantin conform art. 264^1 alin. (4) Cod penal – *refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârşite de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

În continuare, în limitele apelului declarat, Colegiul penal verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Zîcu Constantin constată că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În conformitate cu prevederile art.7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 alin.(1), (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. **(2)** Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Conform art. 75 alin. (1), (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia. **(2)** În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul

excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Subsecvent, din dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, pedeapsa penală este echitabilă doar atunci când îndeplinește un dublu scop: pe de o parte, să sancționeze fapta comisă, iar pe de altă parte, să contribuie la reintegrarea socială a condamnatului și la prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni, atât de către acesta, cât și de către alți membri ai societății. Astfel, o pedeapsă disproporționată sau excesivă riscă să provoace efecte contrare, generând sentimente de nedreptate, resentimente și o pierdere a încrederii în sistemul juridic, ceea ce poate submina scopurile fundamentale ale justiției penale.

În acest context, legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili măsura acesteia strict în limitele prevăzute de lege, respectând atât dispozițiile părții generale, cât și ale părții speciale a Codului penal. Mai mult decât atât, individualizarea pedepsei reprezintă un principiu de bază, care presupune adaptarea sancțiunii la circumstanțele concrete ale fiecărui caz, astfel încât măsura aplicată să fie necesară și proporțională cu scopurile legii penale și să răspundă particularităților persoanei condamnate.

Aplicând aceste principii în speța inculpatului, instanța trebuie să asigure că pedeapsa stabilită nu doar reflectă gravitatea faptei – ținând cont de natura și mijloacele comiterii infracțiunii, scopul urmărit, condițiile în care a fost săvârșită și consecințele produse – ci și particularitățile personale ale inculpatului, precum starea psihică, situația socială și familială, istoricul penal și comportamentul anterior și posterior infracțiunii.

În acest mod, cuantumul și regimul pedepsei trebuie să fie astfel calibrate încât să asigure respectarea principiului echității sociale, să faciliteze corectarea și reabilitarea inculpatei și să descurajeze recidiva, în conformitate cu standardele europene privind drepturile omului. Executarea pedepsei, prin aplicarea unui regim adecvat, trebuie să contribuie la conștientizarea necesității respectării legii penale și la prevenirea săvârșirii unor fapte similare în viitor.

Prin urmare, instanța de judecată are datoria să individualizeze pedeapsa într-un mod echilibrat și rațional, astfel încât să se realizeze în mod efectiv obiectivele justiției penale, menținând totodată respectul pentru demnitatea persoanei și garantând un tratament uman și proporțional în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, Colegiul penal constată că Zîcu Constantin a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 264^1 alin. (4) Cod

penal *(în redacția Legii nr. 138 din 19 iulie 2018, în vigoare până la data de 07.09.2024)*, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de pînă la 1 an, infracțiune care potrivit dispozițiilor art. 16 Cod penal se atribuie la categoria celor ușoare.

Totodată, Colegiul penal, menționează că, la stabilirea mărimii și categoriei pedepsei s-a ținut cont de personalitatea inculpatului Zîcu Constantin care anterior, în mod repetat a fost în conflict cu legea penală, fiind condamnat:

1) prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 09.06.2022 în baza art. 264^1 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 134 ore;

2) prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 27.11.2023, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 14.02.2024, în baza art. 264^1 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 6 luni, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani.

Astfel, Colegiul penal remarcă că deși anterior Zîcu Constantin a fost condamnat în mod repetat, pentru comiterea infracțiunilor similare, fiindu-i stabilite pedepse non privative de liberate, nu și-a făcut concluziile necesare și nu a mers pe calea corijării, ci a comis o nouă infracțiune similară, fiind în termenul de probațiune fixat prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 27.11.2023, adică având antecedente penale nestinse, ceea ce indică că pedepsele aplicate anterior au fost insuficiente pentru îndreptarea şi corectarea inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că dinamica comiterii infracțiunilor similare de către Zîcu Constantin, caracterizează negativ personalitatea inculpatului și care conturează o personalitate antisocială, profund deviantă, care sfidează în mod repetat normele de conviețuire socială și valorile fundamentale ocrotite de lege, și care indică asupra pericolului social ridicat pe care-l reprezintă acesta, justificând aplicarea unei măsuri restrictive ferme.

Respectiv, în asemenea situații, pentru a fi atins scopul legii penale urmează a se interveni mai prompt, prin aplicarea unor sancțiuni mai severe, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane, să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Mai mult ca atât, pedeapsa penală are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește persoana inculpatului.

Pe de altă parte, pedeapsa trebuie să fie astfel individualizată încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale similare.

Tot aici se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

Cu atât mai mult, atitudinea delăsătoare a inculpatului, de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută a unor pedepse non-privative de libertate, altfel spus, ar fi oarecum şi *in extremis* chiar o agravantă.

Distinct, Colegiul penal evidențiază că această măsură de pedeapsă se impune a fi aplicată prin prima obligaților pozitive a statului de a lua măsuri adecvate pentru protejarea vieții celor din jurisdicția sa în conformitate cu articolul 2§1 din CEDO, or, potrivit jurisprudenței CEDO, în pct. 69 a hotărârii sale în cauza CEDO *Smijlanic vs. Croatia* se statuează că, participarea în traficul rutier este o activitate potențial susceptibilă de a duce la amenințări grave pentru viața persoanei. Astfel, în contextul siguranței rutiere, îndatoririle autorităților interne implică, în primul rând, obligația de a avea în vigoare un set adecvat de măsuri preventive orientate spre asigurarea siguranței publice și minimizarea numărului de accidente rutiere *(Nicolae Virgiliu Tănase vs România)*.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal concluzionează că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei şi personalitatea inculpatului, prima instanță just a conchis că corijarea şi reeducarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, prevenind astfel reiterarea comportamentului infracțional şi protejarea societății prin prevenirea recidivei. Or, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului, ce vine să prevină antrenarea viitoare a săvârșirii unor astfel de infracțiuni, raportate la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia.

Concomitent, ținând cont de faptul că Zîcu Constantin în interiorul termenului de probațiune, stabilit prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 27.11.2023, a comis cu intenție o nouă infracțiune, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod just, ținând cont de prevederile art. 90 alin. (10) și art. 85 alin. (1) Cod penal, i-a aplicat inculpatului pedeapsa definitivă, prin cumul parțial de sentințe, sub formă de închisoare în cuantumul fixat de instanța de fond, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În consecință, Colegiul penal apreciază că pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât şi pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate

cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

Astfel, ținând cont de explicațiile menționate supra, Colegiul penal va respinge solicitarea părții apărării de a stabili inculpatului Zîcu Constantin o pedeapsă mai blândă, deoarece această categorie de pedeapsă ar avea un caracter iluzoriu și nu va duce la realizarea scopului de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât şi a altor persoane.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal constată ca fiind lipsit de suport juridic solicitarea apelantului privind stabilirea în privința lui Zîcu Constantin a pedepsei sub formă de amendă prevăzută la art. art. 264^1 alin. (5) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, or, deși nouă sancțiune prevede și pedeapsa sub formă de amendă, care este mai blândă în raport cu pedeapsa sub formă de muncă neremunerată, însă *per se*, pedeapsa stabilită prin noua Lege cataloghează infracțiunea prevăzută la art. 264^1 alin. (5) Cod penal, ca fiind una mai puțin gravă, iar în redacția Legii vechii o cataloga drept una ușoară.

În fortificarea soluției respective, Colegiul penal evidențiază că prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024 au fost operate modificării la componența art. 264^1 Cod penal.

Respectiv Colegiul stabilește că la momentul săvârșirii infracțiunii (17.06.2024) procesul penal era guvernat de legea penală în redacția Legii nr. 138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018, iar la momentul pronunțării sentinței de condamnare (12.06.2025), procesul penal era guvernat de legea penală în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024.

Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire şi numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În corespundere cu art. 113 alin. (2) Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

În continuare Colegiul notează că potrivit prevederilor art.8 Cod penal caracterul infracțional al faptei şi pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Este justificat principiul că legea penală incidentă în raport cu o anumită infracțiune trebuie să fie legea în vigoare la acea dată. Însăși rațiunea legii penale este aceea de a reglementa în exclusivitate relațiile de apărare socială existente sau născute în timpul cât ea se află în vigoare.

Potrivit art. 10 alin. (1), (2) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra

persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. **(2)** Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvârşirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv.

Așadar, legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvârşirea unei infracţiuni constituie lege penală defavorabilă.

Respectiv, legea penală defavorabilă presupune legea penală mai severă în comparaţie cu cea precedentă care agravează situaţia persoanei conţine un tratament mai riguros şi vizează mărirea pedepsei penale, calificare juridico-penală mai severă, extinderea cauzelor generale agravante ale pedepselor penale; impunerea unui regim de închisoare mai rigid; mărirea termenului de prescripţie a răspunderii penale sau a pedepsei penale; excluderea cauzelor atenuante generale; excluderea cauzelor de reducere a pedepsei penale; excluderea cauzelor justificative sau de neimputabilitate etc. Efectul juridico-penal al acestei reguli constă în faptul că legea penală defavorabilă se va aplica doar faptelor infracţionale săvârşite ulterior (după intrarea în vigoare a legi noi mai severe).

Cu privire la clarificarea normelor juridice, Curtea Europeană a reţinut că dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul procesului de creare a dreptului este o parte bine-consolidată şi necesară a tradiţiei juridice în statele-părţi la Convenţie.

Articolul 7 din Convenţie nu poate fi citit ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale prin intermediul interpretării judiciare de la caz la caz, cu condiţia ca evoluţia care rezultă să fie conformă cu esenţa infracţiunii şi să fie previzibilă în mod rezonabil *(Kononov v. Latvia [MC], 17 mai 2010 §185).*

Totodată, având în vedere principiul aplicabilităţii generale a legilor, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a reţinut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Din nou, deşi certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă. Rolul decizional conferit instanţelor de judecată urmăreşte tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor *(Del Rio Prada v. Spania [MC], 21 octombrie 2013,§ 92 şi §93).*

În acest context, Colegiul penal reţine că învinuirea înaintată lui Zîcu Constantin potrivit modificărilor operate prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024 se încadrează deja în prevederile art. 264^1 alin. (5) Cod penal stabileşte răspunderea penală pentru „faptele prevăzute la alin. (1)–(4) ale

aceluiași articol (implicit și conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat), săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere ori care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport sau în privința căreia a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport, care se pedepsește cu amendă de la 2500 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Respectiv, Colegiul penal notează că aplicarea art. 264[1] alin. (5) Cod penal în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, normă intrată ulterior în vigoare și care presupune o agravare a răspunderii penale (prin prevederea unui cuantum mai ridicat al pedepsei) – reprezintă o aplicare retroactivă a unei legi penale mai aspre, fapt interzis expres de art.10 alin.(2) Cod penal, conform căruia: „Legea penală mai severă nu se aplică faptelor comise anterior intrării ei în vigoare", ceea ce este inadmisibil din perspectiva legalității incriminării și sancțiunii penale.

Acest principiu a fost recunoscut constant și în jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Supreme de Justiție, care au statuat că: "aplicarea legii penale mai aspre unei fapte comise sub imperiul unei legi mai blânde constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil și a principiului securității juridice„.

În aserțiunea data, Colegiul penal reține ca fiind întemeiate concluziile instanței de fond privind necesitatea examinării prezentei cauze penale exclusiv în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii faptei incriminate, și anume art. 264[1] alin. (4) Cod penal, în redacția Legii nr. 138 din 19 iulie 2018, în vigoare până la 07 septembrie 2024, cu aplicarea ultraactivă a normei respective, în conformitate cu prevederile art. 10 Cod penal, care consacră principiul legii penale mai favorabile (*lex mitior*).

În acest sens, Colegiul penal constată că legea penală ulterioară comportă un caracter mai sever, prin agravarea situației juridice a inculpatului, motiv pentru care aceasta nu poate produce efecte retroactive, în virtutea principiului constituțional și legal al neretroactivității legii penale mai aspre.

Totodată, Colegiul penal subliniază că, la determinarea legii penale mai favorabile, sancțiunea prevăzută de norma de incriminare urmează a fi analizată în ansamblul său, și nu prin preluarea izolată a unor componente din reglementări succesive.

Prin urmare, este inadmisibilă aplicarea selectivă a unor dispoziții din legea nouă - inclusiv a pedepsei amenzii, inexistente în redactarea anterioară a normei — concomitent cu aplicarea celorlalte dispoziții ale legii vechi, deoarece o asemenea abordare ar echivala cu crearea unei *lex tertia*, inadmisibilă în dreptul penal.

În subsidiar, prin prisma efectului devolutiv al apelului, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei soluției instanței inferioare în latura recuperării

din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, or, în partea respectivă sentința nu a fost contestată.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind respingerea apelului avocatului Vasile Tașcu în interesele inculpatului Zîcu Constantin, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 12 iunie 2025, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificării a sentinței atacate.

În conformitate cu prevederile art. art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c), 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Apelul avocatului Vasile Tașcu în interesele inculpatului Zîcu Constantin, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 12 iunie 2025, prin care Zîcu Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264^1 alin. (4) Cod penal se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea respectivei sentințe fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat public şi decizia integrală înmânată/ expediată părților la 28.05.2026.

Președintele ședinței: **Judecător:** **Judecător:**